

HUNGARY

COMMUNIST PARTY
INDUSTRY
YOUTH

M.J.
 13 August
 I. - 6970

Communist Leaders in VITNYED.SOURCE MUNICH:

A 24-year old farm hand who formerly resided in VITNYED /Komitat Győr-Sopron/. He left Hungary via SOPRON on 15 June 1952 to Austria and subsequently continued on to MUNICH where he arrived on 16 July 1952. Source personally knew the persons mentioned in this report from his childhood. Material contained in the report is based solely on his own experiences and observations.

DATE OF OBSERVATION: Until 15 June 1952.

* * *

"Szülőfalumban, VITNYED-en, igen kevés az olyan kommunista, aki tevékeny szerepet venne a község életében. Legveszedelmesebb közöttük NÉMETH Józsefné, a községi tanács elnöke. Mintegy 45 éves, 160 cm. magas, haja fekete, arca pirosposzgás, termete elnizott. Jellegzetesek kiálló, lapátfogai. Férje, NÉMETH József, ugyancsak elvált kommunista, de szerepeire nem a faluban tevékenykedik, hanem mint járdai agitátor főleg a környező falvakat boldogítja. Gyerekek nincsen és talán ebből magyarázható, hogy NÉMETH-né különös ellenszenvvel viseltetik a falu fiatalsága iránt.

NÉMETH-né 1950 őszéig, míg tanácselnökké nem választották, postakezelő volt a faluban, férje pedig, míg a pártszervezete helyeibe nem fogadta, alkalmi munkát végzett, nincsen tanult mestersége. 1950-ben NÉMETH-né felhagyott a postával, de a postapületeből azóta sem költöztek ki, nem hajlandók a lakást az új postakezelőnek átadni.

A községi pártszervezet titkára TÓTH István, 40 éves, 165 cm. magas, köpcös termetű, haja barnaszínű, nő, családos ember. TÓTH 1945-ben 15 hold földet és házat örökölt nevelőanyja, OROSZLÁN Lőrincné után, akit a faluban garázdálkodó szovjet katonák a mezezállás kezdetén meggyilkoltak. Ennek ellenére TÓTH mindjárt kezdetben belépett a kommunista pártba és attól kezdve szorgalmasan látogatta a gyűléseket, bár mint önálló középvezető igazán nem lett volna rá utalva, hogy felcsapjon kommunistának. 1950-ben, amikor a tiszta megalakult odáig ment vakbuzgóságában, hogy birtokát

/more/

HUNGARY

/cont'd/

1.

Önként beadta a tszcs-be és felhagyva a gazdálkodással, minden erejét a pártmunkára összpontosította. Bár sem szellemi képessége, sem rátermettsége nincsen, 1950 végén a párt választása órá esett, amikor elődjét /NU/ leváltották, valószínűleg már csak azért is, hogy megjutalmazzák, amiért önként beadta a földjét és ezzel nagyban alátámasztotta a faluban a kolhozosító propagandát. TÓTH István párttitkár egyébként inkább a kommunista eszme megszállottjának lenne mondható, nem kimondottan rosszindulatú, de teljes odaadással veti magát alá a felsőbb pártutasításoknak és vakbuzgón kiszolgálja feletteseit.

A falusi fiatalság ma nem nagyon töri magát a munka után. Ha nincsen dologidő és nem kell szüleik gazdaságában dolgozniuk, tétlenül ténferegnek a faluban. Legfeljebb csak rövidtartamu napszámomunkát vállalnak valahol a környéken, hogy a család fenntartásához valamivel hozzájáruljanak, de állandó munkát, távol a falutól, nem hajlandók vállalni.

Nálunk a munkanélküli fiatalok a községi trafik előtt csoportosulnak nap-nap után, bár ez szigorúan tilos és olyan beszédtemékkel ütik agyon az időt, ami nemcsak tilos, de főbenjáró bűn is ma otthon: állandóan a kommunizmust szidják egymás között és a kedvező változás esélyeit latolgatják. NÉMETH-né rossz szemmel nézi a fiatalok állandó csoportosulását és ismételten megfenyegetett bennünket, hogy nem tűri sokáig ezt a "népellenes" gyülekezést és intézkedni fog, hogy megfelelő munkára kerüljünk, ahol majd a "szocialista társadalom" hasznos munkásaivá fognak átnevelni bennünket. Mi a fenyegetésekre nem sokat adtunk, csak arra ügyeltünk, ha portyázó rendőrfőnök közelít a falukhoz, hogy idejében szétoszoljunk és eltűnjünk. Nem is sikerült, - hála figyelőszolgálatunknak, - soha tettenérni bennünket, pedig NÉMETH-né ismételten jelentette csoportosulásunkat a rendőrségnek.

1952 márciusában éppen két barátommal /NU/ mentem az utcán, amikor a községi tanács kézbesítője /NU/ azzal jött oda hozzánk, hogy délutánra a falu fiataljainak a községházára, vagyis a tanácsházban meg kell jelenniük, mert fontos megbeszélés lesz, legyünk mi is ott. Valami kommunista turpisságot sejtettünk, de mégiscsak elmentünk azzal, ha a többi fiatalok nem lesznek ott, akkor be sem megyünk, hanem visszafordulunk.

A tanácsteremben csak NÉMETH-nét láttuk két idegen férfi társaságában /NU/ egy asztal mellett, de falubeli fiatalnak sehol híre-hamva sem volt. Bosszankodtunk, hogy ilyen számármódra beleestünk a csapdába, de nem volt mit tenni, az invitálásra odaléptünk az asztalhoz.

A két férfi közölte velünk, hogy egy OROSZLÁNYI szénbányától jöttek, hogy bennünket felvesgyenek bányásznak. Rögtön szabadkozni kezdtünk, de nem hagytak szóhozjutni bennünket. Az egyikből csak úgy dőlt a szó. Fő-fát ígért és szívesen ecsetelte előttünk, hogy micsoda gyöngyölete van ma a bányásznak Magyarországon. Nagy fizetést helyezett kilátásba,

/more/

HUNGARY

/cont'd/

2.

sok szórakozást, sportlehetőséget és mint végső adut azt hozta fel, hogy a holminkat sem fogja senki ellopní, mert a szálláson mindegyikünknek külön szekrénye lesz, a munkahelyen pedig külön órök fognak vigyázni rá. Mi ezt rögtön önkéntelenül úgy értelmeztük, hogy nem a holminkra, hanem majd miránk fognak ott külön órök vigyázni, hogy meg ne szökhessünk.

Mikor azután felhagyott a papolással, egyöntetűen kijelentettük, hogy nekünk eszünk ágában sincsen sem OROSZLÁNY-ra, sem máshová menni semmiféle bányához, örülünk, ha ai Isten szabad egét láthatjuk, nem születünk mi vakondoknak, hogy a föld alatt turkáljunk. Lett is erre nagy felháborodás, mind a hárman rántámadtak, hogy reakciós fattyuk vagyunk és ÁVH-val, internálótáborral fenyegetődzték, ha azonnal alá nem írjuk az orrunk elé tölt szerződéseket.

Szorult helyzetünkől csak az mentett meg, hogy egyszerre csak nagyobb csapat fiatal lépett be a terembe, mire a verbuválók egyszerre elcsendesedtek és újból belekezdtek a nekünk már egyszer elmondott varázsigékbe. Jó sokan gyűltek közben egybe, mire én és két társam lassan az ajtó felé óvakodtunk és kisurrantunk a szabadba. De a többiek is észrevették a jeladást és egymásután fordítottak hátat a kommunista rabszolgavásárnak. Végül is az egész azzal végződött, hogy a faluból egyetlen egy fiatalot sem tudtak rászedni arra, hogy eladja magát bányamunkára.

EVAL. COMMENT: Name and position of NÉMETH-né and TÓTH István is confirmed by Item No. 1618/52; see on TÓTH also Item 3012/52.

No confirmation available in our files on the specific recruiting - case at VITNYÉD for the OROSZLÁNY-coalmines but such recruiting is continually being carried out in the country by delegates from the mines, factories etc. and the Hungarian press often complains about the meager results of such recruiting. Above case might suitably used in a featuring program.